

آپاندیسیت چیست؟

یک زائده کرمی شکل متصل به روده بزرگ در قسمت راست و تحتانی شکم است. التهاب آپاندیس را آپاندیسیت گویند که شایع ترین علت عمل های جراحی اورژانس است.

عل آپاندیسیت

انسداد حفره داخل آپاندیس منجر به آپاندیسیت می شود. ترشحات داخل آن می ماند و افزایش می یابد. از طرفی باکتری های موجود در حفره آپاندیس افزایش میابد. در نتیجه آپاندیس متورم و عفونی می شود. این بیماری یک اورژانس جراحی است و هیچ درمان داروئی مؤثر ندارد و باید حتماً جراحی شود. در صورتیکه بیمار سریعاً جراحی شود، بیشتر بیماران سریعاً و بدون مشکل خاصی بهبود می یابند. ولی در صورت تأخیر در درمان، آپاندیس پاره شده و باعث پخش شدن عفونت در محوطه شکم و حتی مرگ میشود. گرچه این بیماری در هر سنی ممکن است رخ دهد ولی شایعترین سنین بیماری بین ۱۰-۳۰ سال می باشد.

علائم آپاندیسیت چیست؟

شایع ترین علامت درد شکمی است قبل از سایر علائم رخ می دهد در اطراف ناف شروع و بعد به قسمت تحتانی و راست شکم کشیده می شود. بیمار حس می کند چنین دردی را قبلاً تجربه نکرده است و طی چند ساعت بدتر می شود. با سرفه، عطسه و تنفس عمیق و پهلو به پهلو شدن بدتر می شود.

توصیه بعد از عمل جراحی

در چند ساعت پس از عمل، تا هوشیاری کامل و طبیعی شدن ضربان قلب و فشارخون، باید در بستر استراحت کنید.

در صورت صلاحیت پزشک از ۱۲-۲۴ ساعت بعد از جراحی، می توانید به آرامی راه بروید و در صورتی که تهوع و استفراغ نداشتهید، رژیم غذایی را با حجم کم مایعات شروع کنید. به خاطر داشته باشید که تحرک بعد از جراحی اهمیت زیادی در بهبودی شما دارد و حتی در ساعات اولیه میتوانید در بستر بغلتید مگر پزشک شما را منع کرده باشد

دراز کشیدن به مدت طولانی روند بهبودی شمارا کند میکند در صورتی که خودتان نمی توانید حرکت کنید از پرستار بخواهید تا به شما کمک کند. که موقعیت خود را تعییر دهید و یا در راه رفتن شما را یاری رساند.

روش کاهش درد

معمولاً تمامی اعمال جراحی با درد پس از عمل (بویژه در روزهای اول پس از عمل) همراهند.

اغلب افراد در برخی موقعیتها درد کمتری حس می کنند پس درحالی که کمتر احساس درد می کنید دراز بکشید.

برخلاف تصور رایج از سرگیری فعالیتهای عادی بویژه راه رفتن آرام پس از عمل جراحی نقش چشمگیری در کاهش درد شما دارد. اکثر اوقات پس از عمل جراحی برای تسکین درد شما مسکن های ساده تجویز می شود بخارط داشته باشید مصرف خودسرانه مسکن ها ممکن است با عوارض خطیرناکی همراه باشد.

تب خفیف، تهوع و گاهی استفراغ، بیوست و گاهی اسهال، کاهش اشتها از علائم دیگر آپاندیسیت است.

تشخیص آپاندیسیت چگونه است؟

معاینه شکم مهمترین قسمت برای تشخیص بیماری می باشد. محل درد و حساسیت به درد، مهمترین نکته در معاینه شکم است. تست های آزمایشگاهی شامل: آزمایش خون، ادرار، تست بارداری در زنان با سنین باروری انجام می شود. تست های تصویر برداری شامل: سونوگرافی شکم، و سی تی اسکن می باشد.

درمان آپاندیس چگونه است؟

درمان جراحی جهت خارج کردن آپاندیس است که تحت بیهوشی عمومی یا بی حسی نخاعی انجام می شود به دو روش :

۱. باز کردن شکم (laparotomy)
۲. بسته (laparoscopy)

عارض

و خیم ترین عارضه آپاندیسیت، پاره شدن آپاندیسیت است. این عارضه در صورت تأخیر در تشخیص آپاندیسیت ایجاد شده و در نوزادان، کودکان کوچکتر، افراد سالمند این احتمال بالاتر است.

پاره شدن آپاندیس می تواند باعث التهاب جدار شکم و بافت پوشاننده احتشاء و ایجاد آبسه گردد ندرتاً بدن می تواند عفونت پدید آمده توسط یک آپاندیس پاره شده را محدود کرده و تشکیل آبسه (دمل چرکی) دهد بجای گستردگ شدن عفونت در کل شکم، در یک نقطه آبسه تشکیل می دهد.

جراح در این موارد آبسه را با استفاده از یک وسیله بنام «درن» تخلیه کرده و «درن» را برای چندین روز در محل باقی می گذارند تا کاملاً آبسه خشک شود و پس از خشک شدن آبسه و رفع التهاب عمل جراحی برداشت آپاندیس انجام می شود.

داروهای زمان ترخیص

در صورت وجود درد ممکن است به مسکن نیاز داشته باشید همچنین پزشک ممکن است پس از عمل برای شما آنتی بیوتیک (چرک خشک کن) (تجویز کند داروهای خود را بطور کامل و طبق دستور مصرف کنید و در صورت بهبودی نسبی داروها قطع نکنید
در صورتی که دارویی قبل از استفاده می کردید به پزشک خود اطلاع دهید.

مراقبت از زخم جراحی

در صورت نبود ترشح نیاز به تعویض پانسمان نیست.
زخم محل عمل را برای پیشگیری از عفونت زخم تمیز نگه دارید. ورم و سفتی مختصر در لبه برش طبیعی است در صورتی که زخم خیلی قرمز یا متورم شد یا ترشح داشت با پزشک خود تماس بگیرید.
معمولًا زخم جراحی در چند هفته اول سفت و مانند یک توode زیر پوست لمس می شود که طبیعی است و بعد از یکی دوماه به حالت اول برمی گردد.
در صورت صلاحیت پزشکتان می توانید ۲ تا ۳ روز پس از جراحی دوش بگیرید. در روزهای ابتدایی از کشیدن کیسه یا لیف به زخم خوداری نمایید.
از فعالیتهایی که شکم و زخم را تحت کشش قرار میدهند دهنده مانند بلند کردن وزنه، وزور زدن یا ورزشهای سنگین تا سه ماه پیشیزید.

رژیم غذایی پس از عمل

ابتدا از رژیم غذایی مابعات رقیق و کم حجم استفاده کنید. مثل آب معمولی، چای کم رنگ، آب میوه های شیرین صاف شده طبیعی و رقیق و سوب تهیه شده از گوشت تازه بدون چربی و صاف شده توصیه میگردد.

بهتر است تا چند روز هم از رژیم غذایی نرم استفاده کرده مثل سبزیجات پخته و پوره و در نهایت در صورت میل به غذا میتوانید غذای معمولتان را مصرف نمایید. از غذاهای نفخ و سنتگین تا یک هفتگه پیشیزید.

پاتولوژی چیست؟

هر قسمتی که طی عمل جراحی از بدن خارج گردد باید برای بررسی به آزمایشگاه فرستاده شود تا بررسی های تشخیصی انجام گردد و امکان بدخیمی رد شود. معمولاً طی دوهفته جواب پاتولوژی شما آماده می شود و شما باید آن را از پاتولوژی بیمارستان دریافت کنید. جواب پاتولوژی باید به رویت جراح رسانده شود.

شروع فعالیت روزمره را بر حسب شغل و نوع کاری که دارید پس از مشورت با پزشک شروع کنید اما بعد از عمل از برداشتن اجسام سنگین حداقل ۶ تا ۱۴ هفته خوداری کنید

در صورت بروز علایم زیر به جراح مراجعه کنید

- تهوع، استفراغ و بی اشتها
- نفخ شدید شکم و عدم دفع باد و مدفوع
- اسهال آبکی
- کم و غلیظ شدن ادرار

تهیه و ترجمه: مرضیه شریف حسین "کاردان اتاق عمل"
مشاور علمی: دکتر فرانک بهرامی "متخصص جراحی و فلوشیپ کلورکتال"

منبع: دانشنامه تخصصی جراحی ۱۳۹۸ درسنامه داخلی جراحی بروزرسان
سودارث ۲۰۱۸

طراحی و تدوین: محمود نصر اصفهانی "سوپراوایزر آموزش سلامت" زمستان

۱۳۹۲

یامن اسمه دواعه و ذکره شفاء

راهنمای بیمار

خود مراقبتی در جراحی آپاندیس

کد محتوا : ۴۰ :

<http://www.Alzahra.mui.ac.ir>

تلفن پیام گیر: ۰۳۱۳۶۲۰۲۰۰۸

ایمیل: a.Salamat@azh.mui.ac.ir